

UNIVERSITATEA „A.I. CUZA” IAȘI

FACULTATEA DE ISTORIE

MASTER: *Istoria evreilor și ebraistică*

CURS: *Judaism și creștinism în primele secole d. C.*

Anul I/ semestrul I/2009-2010/1c+1s

Titular curs/seminar: prof. univ. dr. **ANTON ADĂMUȚ**

PROGRAMA ANALITICĂ

OBIECTIVELE CURSULUI:

1. Prezentarea comparată a celor două religii
2. Înțelegerea continuității și a despărțirilor în tradiția ebraică
3. Prezentarea raportului iudaism-creștinism în raport cu celelalte religii ale timpului

CONȚINUTUL DE BAZĂ AL CURSULUI:

I. INTRODUCERE

- nașterea iudaismului
- ce este iudaismul
- nașterea creștinismului
- ce este creștinismul

II. RAPORTUL IUDAISM-CREȘTINISM

- ce este Tradiția
- raportul Vechiului Testament cu Noul Testament (*Novum Testamentum in Vetere latet, Vetus in Novo patet*)
- profeții și profetiile (studiu de caz: Iona vs. Naum)
- Adam și Isus (noul Adam)/Eva și Maria (noua Evă)
- situația specială „față către față”: Moise și monoteismul
- despre diferența dintre ispită și păcat
- despre căderea în păcat
- tripla consecință a căderii și diferența pedepselor distribuite naturii angelice și naturii umane
- problema fericirilor

III. IUDAISM-CREȘTINISM ȘI FILOSOFIE GREACĂ

- creator sau demiurg: problema cosmologică
- monoteism, dualism și pluralism religios
- problema atributelor divine
- ierarhia creației (sau despre natură și har)
- *Facerea vs. Timaios*
- despre nume și numire (*nomen est omen*) sau cum schimbarea numelui echivalează schimbării de funcție
- analiză comparată a raportului nume-numire: exemple din Scriptură vs. *Cratylus*

OBIECTIVELE SEMINARULUI:

1. Aprofundarea temelor prezentate la curs
2. Exemplificări și discuții cu masteranzii

CONȚINUTUL DE BAZĂ AL SEMINARULUI:

I. INTRODUCERE

- prezentarea temelor care vor fi parcurse
- propunere de teme noi pe care masteranzii le-ar dori spre dezbateri/prezentare

II. DESPRE CHIP ȘI ASEMĂNARE

- în Vechiul Testament
- în Noul testament
- în filosofia greacă
- despre *eikon-prosopon-ipostas-enipostas*
- idolatrie vs. iconoclasm
- despre conceptul de „sinceritate” (*sine-cera*)
-

III. PROBLEMA VOINȚEI, LIBERTĂȚII ȘI RĂULUI

- ce este voința
- cum se manifestă libertatea
- raportul liber arbitru-libertate
- despre rău și păcat (definiții și condiții de posibilitate)
- natura, originea și tipologia răului

BIBLIOGRAFIE

1. Mircea Eliade, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. I-II, Editura Științifică, București, 1991
2. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Editura Humanitas, București, 1992
3. Henrik Van Loon, *Istoria Bibliei*, Editura Milva, București, 1993
4. Jean Mageu, *Logica dogmelor. Creștinism, iudaism, gnosticism*, Editura Polimark, București, 1995
5. Josy Eisenberg, *Iudaismul*, Editura Humanitas, București, 1995
6. *Dicționar Biblic*, Societatea Misionară Română, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 1995
7. Iustin Martirul și Filosoful, *Dialog cu iudeul Trifon*, EIBMBOR, București, 1997
8. Jakob J. Petuchowski, Clemens Thoma, *Lexiconul Herder al întâlnirilor iudeo-creștine*, Editura Humanitas, București, 2000
9. Karen Armstrong, *O istorie a lui Dumnezeu. Iudaism, creștinism, islam*, Editura Cartea Românească, București, 2001
10. *Originile creștinismului*, Editura Polirom, Iași, 2002
11. Isidor Epstein, *Iudaismul*, Editura Hasefer, București, 2003
12. Jaroslav Pelikan, *Tradiția creștină*, vol. I, Editura Polirom, Iași, 2004
13. Carol Iancu, *Miturile fondatoare ale antisemitismului*, Editura Hasefer, București, 2005
14. Mihai Valentin Vladimirescu, *O istorie a Bibliei ebraice*, Editura Polirom, Iași, 2006
15. Marguerite Harl, Gilles Dorival, Olivier Munnich, *Septuaginta. De la iudaismul elenistic la creștinismul vechi*, Editura Herald, București, 2007
16. Adolf Von Harnack, *Istoria dogmei. Introducere în doctrinele creștine fundamentale*, Editura Herald, București, 2007
17. Giovanni Filoramo, *Istoria religiilor. Iudaismul și creștinismul*, vol. II, Editura Polirom, Iași, 2008

DISCIPLINE PARCURSE ÎN PREALABIL: *Istoria Greciei, Romei, Iudeii*

EVALUARE: - referat: 7 p
- activitate seminar: 2 p
- oficiu: 1 p